

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata Heinrychi Bullingeri lib. IIII

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

Quid sit in nomen Iesu & nomen patris, filij & spiritus sancti baptizare

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

MON. Doctrina præstat baptismo, nam doctrina
 baptismus adiungitur. IOIADA. Si ergo Chri-
 stus & Ioānes doctrina cōsentiunt, cōsequitur eos ba-
 ptismo quoq; cōsentire. Idē ergo erit baptismus. SIM-
 MON. Idem esse non potest, quū apostoli & Chri-
 stus in nomen Iesu, itē in nomē patris, & filij, & spiri-
 tus sancti baptizarint, Ioānes nō item: ergo nō potest
 idem baptismus esse. IOIADA. Christus ipse
 non baptizauit, sed apostoli ipsius nomine, Ioannis 4.
 Quod dicis Ioannem in Iesum non baptizasse, erras.
 Nam ex cap. 1. Ioannis & Marci: item ex cap. 3. Luca
 ce ipsius uerbis manifestum fit Ioannem in Iesum ba-
 ptizasse. Illic enim baptismum suum exponit, dicens.
 Ego baptizo aqua, ille uero qui post me ueniet bapti-
 zabit uos spiritu sancto. Quid hoc aliud, quā præ-
 paro uos Christo, qui ad plenum uos perficiet? An hoc
 non est baptizare in nomen Iesu? In quod uero bap-
 tizarunt apostoli, quā in nomen Iesu? Acto. 2. Vide
 ergo quid effeceris: nihil aliud, quā tuis uerbis uis
 eundemq; baptismum esse confirmare. SIMON.
 Adhuc tamen non baptizauit in nomen patris, &
 filij, & spiritus sancti. IOIADA. Quasi ue-
 ro Ioannes eandem cum patre & spiritu sancto deita-
 tem in Christo non cognouisset. Ex quo sequeretur,
 Ioannem, dum in Christum homines dirigit & bap-
 tizat, in purum hominem eos dirigere & baptizare.
 Quod

In nomen
 Iesu bap-
 tizare quid.

Quod quàm sit impium, quis non uidet? Ioannes Baptista nouit Christum filium esse dei, æqualem patri ^{Ioannis 2.} per omnia, simulq; cognouit in eo spiritum dei, qui datus ei erat non ad mensuram, sed de cuius plenitudine omnes homines acciperent, ^{Ioannis 1.} Hac de causa Christo tantum tribuit, ut ad eum omnes dirigeret, & populum ei præpararet. Deinde eos in nomen Iesu baptizauit, quod in eo eandem cum patre & spiritu sancto diuinitatem agnosceret. SIMON. Hæc quidem rationes sunt tuæ, non autem uerba dei.

IOIADA. Ostendam ergo tibi hæc ex uerbo dei. Quum in Iordane Christum baptizaret Ioannes, aperti sunt illi cœli, & uidit spiritum dei descendentem tanquam columbã, et uenientem super ipsum, ^{Ioan. 1.} Et ecce uox de cœlis, dicēs: Hic est filius meus dilectus in quo mihi bene complacitum est. Quis iam dicet Ioannem ignorasse patrem & spiritum? ^{Matt. 36} Capite 3. Ioannis multis præconijs cœlebrat maiestatem Christi, inter cætera sic dicens: Is quem misit deus, uerba dei loquitur. Non enim huic ad mensuram dat deus spiritum. Pater diligit filiũ, & omnia dedit illi in manum. Hæc omnia testantur Ioannem mysterium trinitatis et unitatis in Christo plane agnouisse. SIMON.

Esto agnouerit quod tu dicis, non tamen ex hoc consequitur Ioannem in nomen patris & filij & spiritus sancti baptizasse. IOIADA. Omnino sequi-

tur. Interrogo enim te an is qui in Iesum baptizat, in hominem baptizet an in deum? SIMON. In deum utiq;. IOIADA. Iam quæro an Christus Iesus iuxta diuinam naturam à patre & spiritu sancto sit separatus? SIMON. Nequaquam, nam unus tantum est deus. IOIADA. Iam ergo sic collige: Christus Iesus iuxta naturam diuinam à patre & spiritu sancto indiuisus est: Et qui in Iesum baptizat, non in humanam naturam, sed in diuinam baptizat: Ergo qui in Iesum baptizat, in patrem simul & spiritum sanctum baptizat. Ioannes (ut supra probatum est) in Christum Iesum baptizauit, in eum scilicet qui post se uenturus erat: Ergo Ioannes in patrem & spiritum sanctum baptizauit. Aequipollent enim omnino huiusmodi orationes, Baptizauit in deum: baptizauit in Iesum Christum: baptizauit in nomen patris, & filij, & spiritus sancti. Vnus enim duntaxat deus est cui per baptismum adducimur & inserimur.

SIMON. Hoc hæctenus nunquam intellexi. Putabam enim Ioannem baptismate suo auspiciatum duntaxat fuisse, uerum & Christianum baptismum à Christo tandem cceptum esse, quum apostolos amandaret Marci ultimo, Matth. ult. Quod si uerum esset, non posset Ioannis & Christi idem esse baptismus.

IOIADA. Hinc natus est error catabaptistarum, quod putant tum tandem baptismum esse institutum,

tutum, quum à mortuis resurrexerit Christus. Et mi-
 rum est huc eos uenisse, quum claris testimonijs scri-
 pturæ proditum sit, Christum per discipulos suos ante
 mortem, anteq; acceptū spiritum baptizasse. Ioan. 4.
 & Ioan. 3. Post hæc uenit Iesus & discipuli eius in ter-
 ram Iudeam & illic morabatur cum eis, & baptiza-
 bat. Et Ioannes ante Christum baptizat, unde & no-
 men Baptiste accepit. SIMON. Ergo baptis-
 mus ab homine initium habet & institutionem? IO-
 IADA. Homo certe erat Ioānes, quod negare ne-
 mo potest: doctrina tamen eius & baptismus non ex
 homine sed ex deo erant, Matt. 21. Vocatur autem Io-
 annis baptismus aut apostolorum, non quod ipsorum
 sit, sed quod per eos administratur. Clarius dicā, Chri-
 stus Matthæi 11. dicit, Lex & prophete usq; ad Ioan-
 nem: quo sermone Christus indicat, Ioannis prædica-
 tione plenius enarratū, quod prophete futurum præ-
 dixerunt. Nam quæ à prophetis sub inuolucris uerbo-
 rum obscurius futura prædicuntur, à Ioanne tanquam
 impleta & præsentia narrantur & quasi ostendun-
 tur. Agnum habebat lex mysticum: Ioannes uerum
 agnum digito monstrat. Ioannes igitur primus euange-
 lium & nouum testamentum auspiciatur, & Messiam
 adesse nunciat. Neesse igitur fuit ut & uetera signa
 aboleret et in alia mutaret quæ absq; sanguine essent,
 testamento nouo digna. Circumcisio enim in baptis-

Vnde bap-
 tismus institus.
 tus.

mum mutata est. Primus ergo Ioannes baptismum ad
 spicatur, ut tesseram aut teletam quandā populi det.

Sed de hac re audiamus ipsius testimonia. Matth. 3.
 Cū uidisset multos ex pharisæis & Sadducæis uenien-
 tes ad baptismum suum (nimirū ut & ipsi baptismum
 ab eo susciperent) dixit illis: Facite dignos fructus, qui
 deceant poenitentiam. Quibus uerbis Ioannes haud
 obscure indicat, in quem usum baptismū administret.
 Ac si diceret: Nō satis erit aqua corpore tingi, hoc po-
 tius uobis spectandum, ut noui sitis homines, ut de pre-
 teritis commissis doleatis atq; à futuris caueatis. Non
 est quod uos filios Abrahamæ iactetis, nisi Abrahamæ fidem
 imitemini. Quid fecit Abraham? credidit deo, uoci dei
 obediuit, & sese in omnibus huic deo adprobauit. Di-
 co enim uobis, quod potens est deus ut ex lapidibus
 (id est ex gentibus) filios Abrahamæ exuscitet. Iam &
 securis ad radicem arboris posita est, qua inutiles pal-
 mites & qui fructū nullum ferunt excidentur. Hoc
 est, rami qui ex naturali olea succreuerunt, increduli
 filij scilicet ex testamēto dei execti et eiekti perdētur
 et exurētur. Recte ergo uerba mea capite, Parate cor-
 da uestra in aduentū Messiaē noui regis. Ego aqua uos
 tingo & ueluti initio, ut tales scilicet sitis, qui resipis-
 cere & Christum recipere uelitis. Is cum receptus
 fuerit, baptizabit uos spiritu sancto, id est, obsigna-
 bit & perficiet uos sancto suo spiritu. Is peccata ue-
 stra uobis

stra uobis condonabit ac remittet, & igne quoq; id est feruenti charitate donabit. Hunc ut digne excipiatis toto stadio incumbite &c. Ex his testimonijs colligitur Ioannem primū baptizasse, adeoq; in Christum baptizasse. Nec alio baptismo apostoli sunt usi, quā eo quem à Ioanne, posteaquā Christum receperant, didicissent. Quia & Christus ipse in Ioannis baptisma te baptizatus est. Quod si Ioannis baptismus uerus non est, sequitur Christum non rite baptizatum, adeoq; rebaptizandum esse. Quis tam insanus qui hæc affirmet? Verus ergo baptismus est baptismus Ioannis, quem et Christus in sese confirmauit ac sanctificauit.

SIMON. Assentior illis, sed quid hæc contra catabaptistas? IOIADA. Hoc nimirum, quod Ephesij illi de quibus Actorum 19, non sunt rebaptizati, quandoquidem Christi & Ioannis idem est baptismus. Si non sunt rebaptizati, catabaptistæ suæ rebaptisationis nullum habent exemplum. Ex quo deinde consequitur, rebaptisationem eorum non esse ex deo. Nam unicum baptisma illi scindunt. Paulus dicit: Unus deus, una fides, unum baptisma, quod est in ecclesia dei, extra quod aliud baptisma non est. Quum igitur catabaptistæ ecclesiam deserunt, imò ecclesiam scindunt, & socij sunt hæreticorum priscorum, baptismum nullum habent, nam in ecclesia Christi non sunt. Rebaptisatio ergo illorum deo aduersatur, &

gloria

nihil aliud est quam secta quaedam noua contra unitatem ecclesiae. SIMON. Sed hoc dissimulas, quod baptismum pontificis Romani horrent isti, non secus ac olim sancti patres baptismum ab haereticis datū. Qui enim ab haereticis & schismaticis baptizati erant, rebaptizabantur. IOIADA. Quis unquam homines in baptismo pontificis baptizauit Pontifex ne baptismum est auspicatus? SIMON.

Minime. Ioannes auspicatus est baptismum. Sed pontifices Romani multa de suo addiderunt. IOIADA. Quae à pontifice sunt addita, ut sal, oleum, exorcismus &c. an ne baptismus sunt, an pars baptismi? SIMON. Nihil horum, nam tunc non recte baptizasset Christus & Ioannes, qui haec non adhibuerunt. IOIADA. Si haec aduentitia baptismus non sunt, cur ergo uos baptismum pontificis dicitis? Aut fuit aliquis, qui unquam in nomen Clementis, Bonifacij, Leonis, aut Gregorij baptizauit? SIMON. Nemo. IOIADA. In quod ergo uos baptizati estis? SIMON. In nomen patris, & filij, & spiritus sancti. IOIADA. Ergo non in pontificis baptismo sed in baptismo dei estis baptizati. Et qui uos iam baptizant, in quod baptizant, aut quibus uerbis? SIMON. Aqua, & in nomen patris, & filij, & spiritus sancti. IOIADA.

In eundem, eis denique uerbis in pueritia baptizatus es.

tus es? SIMON. Nimirum. IOIADA.

Quid ergo opus fuit hoc postremo baptismo? An non uides insanire uos? SIMON. Quum pueri essemus nihil de baptismo nouimus. Iam uouemus deo puritatem, & uitam absq; peccatis. IOIADA.

An hoc non potuistis absq; baptismo? Si potuistis, aqua nihil erat opus: si non potuistis, aquæ est uirtus, ergo elementis alligata est salus, contra naturam fidei & scripturarũ. Quid hic respondes? SIMON.

Præstat sic se deo consecrare. IOIADA.

Quemadmodum monachi antea se suis uotis deo obstrinxerunt. Hic latet uenenum, quod puritatem uite uobis arrogatis, cæteros aduersamini ut impuros, & quemadmodum Cathari olim ecclesiam peculiarem & propriam cõstituitis, signantes uos tanquam præ cæteris puros. Proinde dixerã rebaptisationem uestram nouam esse sectam aduersus unitatem ecclesie, quod magis magisq; ex uerbis tuis innotescit. Dic quæso si penes uos ecclesia est sine peccatis, & quæ iam in carne non sit, ubi ergo filius perditus: ovis errabunda: ager lolio & zizania aspersus: uerriculum quod omnis generis pisces cõtrahit: cœna in qua promiscue omnes inuitati, etiam hi qui uestem nuptialem non habent, sedent? Si puri & sani estis, ergo Christo animarum medico uobis nihil est opus. O audacissimi hypocritæ, ô fucati heretici, quis uos iussit ut ante ten

pus separetis? Aut si estis tam sancti & puri, quando tandem ex charitate onera nostra, quibus grauati sumus, nobiscum ferre uultis ut adimpleatis legem Christi? quando uultis cōpati nostris infirmitatibus? quando uos qui firmiores estis nos, qui adhuc infirmi sumus assumitis? quur agra membra abscinditis et cōtemnitis? Quid estis quā schismatici? SIMON. Adhuc non dixisti quare ueteres eos rebaptizarint, qui ab hæreticis baptizati erant. IOIADA. Non rebaptizabantur, sed baptizabantur ut qui antea non erāt baptizati. Nam hæretici sanctam trinitatem negabāt, diuinitatem Christi, & spiritum sanctum. Deinde de ecclesia non erant. Baptismum ergo non habebant, nec baptizabant in nomen Iesu quem negabant.

Ad hæc mos rebaptizandi nunquam fuit uulgaris in ecclesia. Non enim rebaptizabantur hi qui in nomen patris & filij & spiritus sancti baptizati erant, sed per impositionem manuum recipiebantur, admonebanturq; ut in sincera fide perdurarent. Nihil ergo uobis hoc suffragari potest, sed potius contra uos pugnat. Apud ueros Christianos exemplum uestræ rebaptisationis nusquā habetis, sed apud priscos illos hæreticos qui ab ecclesia damnati sunt. Refricatis enim hæreses Auxentij Nouati ac Pelagij. SIMON.

De hæresi
Nouatiana

Quales illi fuerunt? IOIADA. Anno Christi 255. exortus est quidam Nouatus Romæ, homo arrogans,